

**บันทึกช่วยจำการประชุม ทารือ และระดมสมอง เพื่อพัฒนาชุดโครงการวิจัย อ้อยและน้ำตาล
ในวันศุกร์ที่ 29 สิงหาคม 2557 เวลา 13:30-16:00 น.
ณ ห้องประชุมทับทิม ชั้น 2 อาคารสุวรรณวาจกกสิกิจ สถาบันวิจัยและพัฒนาแห่ง มก.**

ผู้เข้าร่วมประชุม

1. นายกิตติ ชุณหวงค์	นายกสมาคมนักวิชาการอ้อยและน้ำตาลแห่งประเทศไทย
2. ศ.รังสิต สุวรรณมรรคา	ที่ปรึกษาผู้อำนวยการสถาบันวิจัยและพัฒนาแห่ง มก.
3. รศ.วิรัตน์ วาณิชศรีรัตน	รองผู้อำนวยการสถาบันวิจัยและพัฒนาแห่ง มก. ฝ่ายประสานงานวิจัย
4. รศ.วิภาวรรณ อยู่เย็น	รองคณบดีฝ่ายวิจัยคณะมนุษยศาสตร์
5. รศ.กมุท สังขศิลา	คณะเกษตร กำแพงแสน ภาควิชาปฐพีวิทยา
6. รศ.นงนุช อังยุรีกุล	คณะเศรษฐศาสตร์ ภาควิชาเศรษฐศาสตร์เกษตรและทรัพยากร
7. รศ.เรวัต เลิศฤทัยโยธิน	คณะเกษตร กำแพงแสน ภาควิชาพืชไร่
8. ผศ.เกรียงไกร แก้วตระกูลพงษ์	คณะเกษตร ภาควิชาเกษตรกลวิธาน
9. ผศ.สมชัย อนุสนธิ์รพี	คณะเกษตร ภาควิชาปฐพีวิทยา
10. อ.จรีรัตน์ มงคลศิริวัฒนา	คณะศิลปศาสตร์และวิทยาศาสตร์ กำแพงแสน สายวิชาวิทยาศาสตร์
11. อ.จุมพล วรสายัณห์	คณะอุตสาหกรรมเกษตร ภาควิชาเทคโนโลยีอุตสาหกรรมเกษตร
12. อ.ธนพล ไชยแสน	คณะเกษตร ภาควิชาพืชไร่
13. อ.ศิริศักดิ์ เชิดเกียรติพล	คณะวิศวกรรมศาสตร์ กำแพงแสน ภาควิชาวิศวกรรมเกษตร
14. ดร.พิลาณี ไชยอนมสัต์ย์	สถาบันคั้นคว่ำและพัฒนาผลิตภัณฑ์ทางการเกษตรและอุตสาหกรรมเกษตร ฝ่ายนาโนเทคโนโลยีและเทคโนโลยีชีวภาพ
15. ดร.วรรณสิริ วรรณรัตน์	ฝ่ายนาโนเทคโนโลยีและเทคโนโลยีชีวภาพ สถาบันคั้นคว่ำและพัฒนาผลิตภัณฑ์ทางการเกษตรและอุตสาหกรรมเกษตร
16. ดร.ศุมาพร เกษมสำราญ	สถาบันคั้นคว่ำและพัฒนาผลิตภัณฑ์ทางการเกษตรและอุตสาหกรรมเกษตร ฝ่ายนาโนเทคโนโลยีและเทคโนโลยีชีวภาพ
17. ดร.สุคันธรส ธาดากิตติสาร	สถาบันคั้นคว่ำและพัฒนาผลิตภัณฑ์ทางการเกษตรและอุตสาหกรรมเกษตร ฝ่ายนาโนเทคโนโลยีและเทคโนโลยีชีวภาพ
18. นางชไมพร เอกทัศนาวรรณ	สำนักส่งเสริมและฝึกอบรม ฝ่ายฝึกอบรม
19. นางมุกข์ดา สุขธาราจารย์	คณะวิศวกรรมศาสตร์ ภาควิชาวิศวกรรมคอมพิวเตอร์
20. นางสาววันทนี อารีรบ	คณะสังคมศาสตร์ สำนักงานเลขานุการ
21. นางสาวสุพรรณิ หงษ์ทอง	สำนักหอสมุด ฝ่ายสารสนเทศ
22. นายสกล ฉายศรี	คณะเกษตร สถาบันวิจัยลพบุรี
23. นางสาวสุพรรณนิจ พลแสน	หัวหน้าฝ่ายประสานงานวิจัยและประเมินผล สวพ.มก.
24. นางสาวโสภิตา ชิดชื่นชัย	ฝ่ายประสานงานวิจัยและประเมินผล สวพ.มก.

รศ.ดร.วิรัตน์ วาณิชศรีรัตน รองผู้อำนวยการสถาบันวิจัยและพัฒนาแห่ง มก. ฝ่ายประสานงานวิจัย ประธานที่ประชุม กล่าวเปิดการประชุม แนะนำ ศ.ดร.รังสิต สุวรรณมรรคา ที่ปรึกษาผู้อำนวยการ สวพ.มก. และ นายกิตติ ชุณหวงค์ นายกสมาคมนักวิชาการอ้อยและน้ำตาลแห่งประเทศไทย นำเสนอข้อมูลในการประชุมครั้งนี้

จากนั้นชี้แจงวัตถุประสงค์ของการประชุมเพื่อให้ข้อมูลแนวทางการวิจัยตามกรอบการวิจัยอ้อยและน้ำตาล เพื่อให้
อาจารย์ นักวิจัย ร่วมกันพัฒนาข้อเสนอโครงการวิจัยเพื่อขอรับทุนตามกรอบวิจัย ของเครือข่ายองค์กรบริหารงานวิจัยแห่งชาติ
(คอบช.) ประจำปีงบประมาณ 2558 โดยมีรายละเอียดดังนี้

1. เรื่องกรอบการวิจัย

กรอบการวิจัยเรื่อง “อ้อยและน้ำตาล”

1. การวิจัยพัฒนาเครื่องจักรกลทางการเกษตรขนาดที่เหมาะสมกับพื้นที่ปลูกอ้อยในประเทศไทย โดยเน้นที่เก็บเกี่ยวและ
การลำเลียง (ทั้งนี้ งานศึกษาวิจัยที่ต่อยอดจากงานวิจัยที่เคยทำมาแล้วจะได้รับการพิจารณาเป็นพิเศษ)
2. การวิจัยปรับปรุงพันธุ์อ้อย ตั้งแต่การรวบรวมและประเมินเชื้อพันธุกรรมอ้อยอย่างมีระบบ และยั่งยืน โดยมีเครือข่าย
องค์กรที่ดูแลอย่างถาวร โดยมีการทดสอบและคัดเลือกพันธุ์ที่เหมาะสมกับพื้นที่แต่ละภูมิภาค (ทั้งนี้ต้องมีฐานข้อมูลเชิง
พันธุกรรมที่สามารถสืบค้นได้)
3. การศึกษาวิจัยการเพาะปลูกอ้อยอย่างมีระบบ โดยเน้นการจัดการดิน ธาตุอาหารพืช และการเก็บเกี่ยวอย่างมีคุณภาพ มี
ความยั่งยืน และผลตอบแทนทางเศรษฐศาสตร์ (รวมถึงเรื่อง โรค แมลง และ โลจิสติกส์ด้วย)
4. การศึกษาสภาพภาพของสังคมชาวไร่อ้อยและวิธีการสร้างความยั่งยืนให้แก่ชาวไร่อ้อย
5. การศึกษาประสิทธิภาพสูงสุดในขบวนการผลิตน้ำตาล โดยคำนึงถึงความเป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อม
6. การสร้างมูลค่าเพิ่มให้กับน้ำตาลและผลพลอยได้ของอุตสาหกรรม การศึกษาด้านโภชนาการเกี่ยวกับน้ำตาล รวมถึงการ
ผลิตผลิตภัณฑ์มูลค่าสูง
7. การศึกษาวิจัยเชิงเศรษฐศาสตร์เพื่อกำหนดนโยบายของอุตสาหกรรม และศึกษารูปแบบของการจัดตั้งองค์กรถาวร
ที่ดูแลงานวิจัยอ้อยและน้ำตาลของประเทศ

วัตถุประสงค์

เพื่อการวิจัยและสร้างมูลค่าเพิ่มให้กับอ้อยและน้ำตาลและผลพลอยได้ของอุตสาหกรรมอ้อยและน้ำตาล

ผลผลิต

1. การพัฒนาเครื่องจักรกลทางการเกษตร โดยเน้นที่การเก็บเกี่ยวและการลำเลียง ขนาดที่เหมาะสมกับพื้นที่ปลูกอ้อยใน
ประเทศไทย อย่างน้อย 2 ชิ้นงาน
2. ระบบการรวบรวมและประเมินเชื้อพันธุกรรมอ้อยโดยมีเครือข่ายองค์กรที่ดูแลอย่างถาวร อย่างน้อย 1 ระบบ
3. ระบบการศึกษาวินิจฉัยวิธีการเพาะปลูกอ้อยอย่างมีระบบ โดยเน้นการจัดการดิน ธาตุอาหารพืชและการเก็บเกี่ยวอย่างมี
คุณภาพ มีความยั่งยืนและผลตอบแทนทางเศรษฐศาสตร์ อย่างน้อย 1 ระบบ
4. ข้อมูลสภาพภาพของสังคมชาวไร่อ้อยและวิธีการสร้างความยั่งยืนให้แก่ชาวไร่อ้อย
5. ผลิตภัณฑ์แปรรูปและผลพลอยได้ของอุตสาหกรรม อย่างน้อย 2 ผลิตภัณฑ์ และข้อมูลการศึกษาด้านโภชนาการ
เกี่ยวกับน้ำตาล
6. ขบวนการผลิตน้ำตาลและปัจจัยการผลิตอ้อยและน้ำตาลที่มีประสิทธิภาพ จำนวน 1 ขั้นตอน
7. ข้อมูลเชิงเศรษฐศาสตร์สำหรับกำหนดนโยบายของอุตสาหกรรม และศึกษารูปแบบของการจัดตั้งองค์กรถาวรที่ดูแล
งานวิจัยอ้อยและน้ำตาลของประเทศจำนวน 1 เรื่อง

2. ข้อมูลอ้อยและน้ำตาลเพื่อการแข่งขัน

ทุนวิจัยมุ่งเป้าฯ เป็นทุนวิจัยปีเดียว แต่หากเป็นงานวิจัยที่ดี สามารถขอการสนับสนุนทุนวิจัยเป็นลักษณะงานวิจัยต่
ยอดได้ในปีต่อไป ที่ผ่านมามหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ยังเป็นหน่วยงานหลักที่ได้รับการสนับสนุนวิจัยจาก สกว. ในการศึกษาด้าน
อ้อยและน้ำตาล และมีมหาวิทยาลัยขอนแก่นที่มีการเร่งทำวิจัยในเรื่องนี้เพิ่มขึ้นเช่นกัน และในปีที่ผ่านมา มีงานวิจัยจาก
มหาวิทยาลัยมหิดล และ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีพระจอมเกล้าพระนครเหนือ ได้รับทุนวิจัยด้วย ในระยะเวลา 2 ปีที่ผ่านมา
สกว.สนับสนุนบุดทุนวิจัยอ้อยและน้ำตาลปีละประมาณ 42 ล้านบาท

โดยมีเป้าหมายการสนับสนุนทุนวิจัย มุ่งเน้น โครงการวิจัยที่มีผลกระทบ ไม่ได้เน้นการตีพิมพ์ แนะนำให้เขียนข้อเสนอโครงการที่มุ่งเป้าหมายที่เป็นมูลค่าที่มีผลกระทบ และสามารถตีพิมพ์ได้ไปพร้อมด้วยจะเป็นประโยชน์กับ อาจารย์ นักวิจัยเพิ่มขึ้น เนื่องจากการตีพิมพ์ยังเป็นเป้าหมายที่มหาวิทยาลัยฯ ยังคงมุ่งเน้นเพื่อเป็นมหาวิทยาลัยวิจัย

นายกิตติ ชุณหวงศ์ นายกสมาคมนักวิชาการอ้อยและน้ำตาลแห่งประเทศไทย นำเสนอข้อมูลที่แสดงถึงความสำคัญของอุตสาหกรรมอ้อยและน้ำตาล การผลิต และการค้าอ้อยและน้ำตาลของโลก โดยประเทศไทยควรมีเป้าหมายในการเพิ่มผลผลิตต้นต่อไร่โดยเป้าหมายคือแข่งขันกับ USA ที่ผลิตได้ 12.07 ต้นต่อไร่ และชี้ให้เห็นคู่แข่งในการผลิตอ้อยและน้ำตาลเช่นประเทศพม่า ซึ่งแม้จะยังมีผลผลิตต่ำในปัจจุบันแต่พม่ามีโอกาสคือมีโรงงานน้ำตาลแล้วประมาณ 20-25 โรง และกำลังระดมผู้ลงทุนจากทั่วโลกเข้ามา renovate โรงงานด้วย นอกจากนั้นหลังจากการเปิดประชาคมอาเซียนแล้ว ยังมีประเด็นสำคัญที่ต้องพิจารณาเช่นประเทศอินโดนีเซียซึ่งเคยเป็นผู้นำเข้าอันดับ 1 นั้น จะยังนำเข้าน้ำตาลจากไทยหรือไม่ เพราะมีการสร้างโรงงานน้ำตาลในประเทศเพิ่มขึ้นทุกปี

ส่วนการผลิตอ้อยและน้ำตาลของไทย ผลวิเคราะห์จาก LMC พบว่า

จุดอ่อนของไทย

- ประสิทธิภาพในไร่และโรงงานต่ำกว่าบราซิลและออสเตรเลีย (โรงงานใช้กำลังการผลิตไม่ได้เต็มที่ ระยะเวลาที่บสั้นกว่า)
- การไว้ตอสั้น เสี่ยงต่อการแข่งขันของพืชอื่น
- แปลงอ้อยขนาดเล็ก ทำให้จัดคิวอ้อยสดลำบาก ระยะเวลาจากการตัดถึงเข้าหีบนาน
- ยากที่จะใช้รถตัดเก็บเกี่ยวในปริมาณสูงหากไม่รวมแปลง
- ไม่มีการลงทุนใน R&D ที่เพียงพอ เพื่อเพิ่มผลผลิตต่อไร่และความหวาน

ภัยคุกคาม

- ต้นทุนของบราซิลน่าจะต่ำลงในอนาคต เพราะมีการปลูกอ้อยใหม่ และเริ่มคุ้นเคยกับการใช้เครื่องจักรในไร่
- ต้นทุนแรงงานในไทยเพิ่มขึ้น แต่ผลงานไม่เพิ่ม ทำให้ต้นทุนเพิ่มอย่างรวดเร็ว และมีอุปสรรคในการใช้เครื่องจักร
- หากค่าเงินของบราซิลลดลง ความสามารถในการแข่งขันของไทยจะลดลง

ข้อเสนอแนะ

- อุตสาหกรรมน้ำตาลไทยต้องลดต้นทุนเพื่อให้แข่งขันกับออสเตรเลียและบราซิลได้
- ต้องเร่งปรับตัวเพื่อทานค่าแรงที่แพงขึ้น
- อุตสาหกรรมอ้อยและน้ำตาลทรายไทยควรเน้น
  - เพิ่มประสิทธิภาพการใช้เครื่องจักรโดยเฉพาะรถตัดอ้อย
  - ลดการสูญเสียน้ำตาลหลังตัดอ้อย
  - เพิ่มผลผลิตต่อไร่

ยุทธศาสตร์ที่ ศสช. มอบหมายคณะกรรมการยุทธศาสตร์สินค้าเกษตร ได้แก่

1. Zoning
2. ระบบ Logistic
3. นวัตกรรมการผลิตให้ได้มาตรฐาน
4. Modern Farming
5. Value Chain

3. ประเด็นการวิจัยที่น่าสนใจดังต่อไปนี้

- การแปรรูปน้ำตาลเป็นผลิตภัณฑ์อื่น เพื่อเพิ่มมูลค่า เช่นการใช้น้ำตาลทำแอสไพริน หรือใช้ไขอ้อยทำลิปสติก เป็นต้น
- การวิจัยทางสังคม กรณีมีการกระจายรายได้สู่ชนบท สุขภาพครอบครัว ปัญหาหย่าร้าง ปัญหาอาชญากรรม เพื่อชี้ให้ภาครัฐเห็นว่าข้อดีของการกระจายภาคอุตสาหกรรมเกษตรออกสู่ชนบทมากขึ้น
- ความเป็นไปได้ในการเปลี่ยนพื้นที่ปลูกข้าวเป็นพื้นที่ปลูกอ้อย

- การศึกษามูลค่าสินค้าหรือผลิตภัณฑ์ที่น้ำตาลมีส่วนร่วม
- ความเป็นไปได้ในการเพิ่มน้ำตาลต้นต่อไร่ ข้อได้เปรียบและข้อจำกัดในการผลิตเพื่อพิจารณาความคุ้มค่าในการผลิต เช่น การสูญเสียจากโรค และแมลงในการสร้างพันธุ์อ้อยที่มีความหวานเพิ่มขึ้น เป็นต้น
- การใช้ประโยชน์จากน้ำตาลอุตสาหกรรมอื่น ๆ เช่น ไฟฟ้า โดยพิจารณาถึงพื้นที่ในการเก็บกากอ้อย
- ประสิทธิภาพการใช้แรงงานคน และเครื่องจักร เพื่อพิจารณาความเหมาะสมในการปรับเปลี่ยนระบบการเก็บเกี่ยวอ้อยให้มีประสิทธิภาพมากที่สุด ความคุ้มค่าในการซื้อ หรือการพัฒนาเครื่องจักรขึ้นเองภายในประเทศ
- การศึกษาด้านโภชนาการ กรณีคนไทยกินน้ำตาลแล้วอ้วนหรือไม่
- ศึกษารูปแบบของการจัดตั้งองค์การการที่ดูแลงานวิจัยอ้อยและน้ำตาลของประเทศแล้ว มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์อาจเสนอตัวทำได้ถ้ามีความพร้อมรับ
- ระบบการติดตามการเก็บเกี่ยว การลำเลียง และนำส่งโรงงานน้ำตาล
- การเกิด compaction ในดินจากเครื่องจักรกลการเกษตร
- การลดการสูญเสียน้ำตาล 20 % โดยพิจารณาเป็นสองส่วนคือ
  - 1) ในไร่อ้อย การตัด การเผาตัด การเพิ่มผลผลิตต่อไร่ ระยะเวลาการนำเข้าโรงงาน loading station
  - 2) ในกระบวนการผลิตน้ำตาล ทั้งนี้ไม่จำเป็นต้องทำทั้งระบบ ควรพิจารณาเป็นแต่ละส่วนของระบบการผลิต เช่น ส่วนลูกหีบ ส่วนหม้อต้ม ส่วนหม้อเคี้ยว ส่วน Boiler เช่นปัญหาการดักทรายในระบบการผลิต ปัญหาแบคทีเรียที่ติดมากับอ้อยไฟไหม้
- การลดการใช้พลังงานในโรงงานน้ำตาล
- ระบบการปลูก ระยะปลูก การเตรียมดิน วิธีการปลูก การเก็บเกี่ยวโดยไม่ให้ต่อหลุดจากดินเพื่อลดปัญหาดินติดเข้าในระบบการผลิต รวมถึงพิจารณาเรื่อง soil compaction ด้วย
- การปลูกอ้อยแบบ precision agriculture
- ขนาดและรูปแบบล้อรถของเครื่องจักรกลการเกษตรที่ใช้ในแปลงอ้อย
- การระบบนารวมโดยโรงงานน้ำตาลเป็นคนบริหารจัดการเพื่อให้มีการใช้เครื่องจักรกลการเกษตรร่วมกันสำหรับเกษตรกรรายย่อย
- ปัญหาโรคใบขาวในอ้อย (แนะนำให้ปรึกษาคุณอนุสรณ์ กุศลวงศ์)

4. ข้อเสนอแนะในการพัฒนาข้อเสนอโครงการวิจัย

ศ.ดร.รังสิต สุวรรณมรรคา และ รศ.ดร.วิรัตน์ วาณิชศรีรัตนาร่วมกันให้คำแนะนำในการพัฒนาข้อเสนอโครงการวิจัยตามกรอบวิจัยครั้งนี้คือ

- ควรเสนอเป็นชุดโครงการวิจัยที่มี partner เป็นโรงงานหรือภาคอุตสาหกรรม เป็นการทำวิจัยเพื่อแก้ปัญหาภาคอุตสาหกรรม แนะนำให้สำรวจปัญหา และพยายามดึงความร่วมมือจากภาคเอกชนโรงงานอุตสาหกรรม
- โครงการที่เสนอหากมีงานวิจัยด้านเศรษฐศาสตร์ร่วมด้วยเพื่อพิจารณาความคุ้มค่าจะทำให้โครงการวิจัยสมบูรณ์มากยิ่งขึ้น
- หากสามารถระบุได้ว่าทำโครงการวิจัยสำเร็จ จะเกิดผลกระทบต่อภาคอุตสาหกรรมอย่างไรบ้าง โดยแสดงเป็นมูลค่าผลกระทบ ข้อดีต่ออุตสาหกรรม ตัวอย่างเช่นถ้าพัฒนาพันธุ์อ้อยที่มีความหวานมากขึ้น 1 % จะทำให้ได้น้ำตาลเพิ่มขึ้นเป็นมูลค่าสี่หมื่นล้านบาท จะเพิ่มโอกาสในการได้รับการสนับสนุนทุนวิจัย
- หัวข้อการวิจัยต้องน่าสนใจ ระบุความสำคัญของการทำวิจัย เพื่อแสดงให้เห็นความเป็นไปได้ของการทำวิจัย
- ควรเป็นงานวิจัยที่ใหม่ ไม่มีการทำผลิตภัณฑ์ที่มีอยู่แล้วในตลาด ไม่ควรทำวิจัยซ้ำซ้อน นอกจากจะระบุว่าเป็นงานต่อยอด โดยให้เหตุผลประกอบหากจะทำซ้ำกับงานวิจัยที่ผ่านมา
- มีความสอดคล้องกันของหัวข้อวิจัย วัตถุประสงค์การวิจัย วิธีวิจัย รวมถึงงบประมาณ

5.เรื่องอื่น ๆ

5.1 ประชาสัมพันธ์การจัดงาน ISSCT Congress 2016 (ครั้งที่ 29) ตามที่ประเทศไทยได้เข้าร่วมการแข่งขันเพื่อความเป็นเจ้าภาพจัดงาน ISSCT Congress 2016 (ครั้งที่ 29) ณ ประเทศบราซิล และสมาคมนักวิชาการอ้อยและน้ำตาลแห่งประเทศไทย ได้รับสิทธิ์เป็นเจ้าภาพในการจัดงาน ISSCT Congress 2016 (ครั้งที่ 29) ระหว่างวันที่ 2-11 ธันวาคม 2559 ณ ศูนย์การประชุมนานาชาติ จังหวัดเชียงใหม่ นั้น หากอาจารย์ นักวิจัยที่สนใจจะเข้าร่วมประชุม สามารถเสนอผลงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับอ้อยและน้ำตาลในการประชุมดังกล่าว รายละเอียดการจัดงานจะประชาสัมพันธ์ให้ทราบเป็นระยะผ่านทาง website

5.2 การลงทะเบียนส่งข้อเสนอการวิจัยอาจารย์ นักวิจัยที่ประสงค์จะส่งข้อเสนอการวิจัย เพื่อขอรับการสนับสนุนทุนวิจัยมุ่งเป้า ประจำปี 2558 สามารถลงทะเบียนส่งข้อเสนอการวิจัยระหว่างวันที่ 1 กันยายน – 10 ตุลาคม 2557 ผ่านระบบ National Research Management System (NRMS) URL: <http://www.nrms.go.th> เท่านั้น โดยสามารถสอบถามรายละเอียดเพิ่มเติมได้ที่ 02-579-2284, 02-579-3982 หรือ 02-561-2445 ต่อ 489, 486, 483, 365, 366 และ 511

อาจารย์ นักวิจัย ที่มีความประสงค์จะให้ สถาบันวิจัยและพัฒนาแห่ง มก. ประสานการพัฒนาข้อเสนอการวิจัย ขอให้ขอให้ติดต่อไปยังคุณสุพรรณนิจ พลเสน หรือ คุณโสภิตา ชิดชื่นชัย ฝ่ายประสานงานวิจัยและประเมินผล

นางสาวสุพรรณนิจ พลเสน

นางสาวโสภิตา ชิดชื่นชัย

ผู้บันทึกการประชุม